Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường

DEPOT LÉGAL

No 23

NĂM THỨ SÁU— SỐ 248 | MỖI SỐ MỘT CẮT | JEUDI 26 JANVIER 1922

TRẦN-ĐẮC-NGHĨA
TỔNG-LÝ

Giá bán nhựt trình
BỔN QUỐC-NGỮ:
Trọn năm........5$00
Sáu tháng........3 00
BỔN LANGSA:
Trọn năm........3 00
Sáu tháng........2 00
BÁN CHUNG HAI BỔN
Trọn năm........7$00
Sáu tháng........4 00

AN-HÀ-BÁO

MỖI TUẦN XUẤT BẢN NGÀY THỨ NĂM
ÉDITION EN QUỐC-NGỮ DU COURRIER DE L'OUEST

Organe d'Informations Agricoles, Commerciales et Industrielles

NHÀ BÁO Ở TẠI ĐƯỜNG *Boulevard Delanoue* — *Cantho*

TRƯƠNG-QUANG-TIỀN
CHỦ BÚT

Về việc mua bán hay là mua nhựt-trình xin đề thơ cho M. TRẦN-ĐẮC-NGHĨA

Lúc mua báo xin các ngài chiếu cố, gởi số tiền luôn, bổn-quán lấy làm thâm cảm.

Những bài gởi đến không đăng lên báo được thời không lệ trả lại, xin các ngài lưu ý.

An-Hà-Báo
Kính chúc chư độc giả
PHƯỚC-THỌ-KHƯƠNG

NGÀY XUÂN SẮP ĐẾN

Vui xuân hay sầu xuân?

Kỳ báo nầy ra, chính là ngày 29 tháng chạp ta, chính là kỳ chót của năm Tân-dậu mà có lẽ lúc các ngài tiếp đọc thời đã ra đến ngày mồng một mồng hai tháng giêng năm Nhâm-tuất đây chăng? có lẽ lúc tiếp được là lúc các ngài đang cùng nhau rót chén rượu xuân, say tình với non-sông mà ngậm-ngùi cho cái thời-kỳ vừa qua là năm Tân-dậu, mà trót năm quanh tháng các ngài vẫn lo quanh tính quất, song chưa kịp ra trò gì, thời đã thấy bóng ác đong đuổi chạy, dục người vào cảnh xuân mới đây chăng?

Gặp lúc đổi cũ thay mới, ý các ngài vui sầu thế nào thật không lường được, chỉ như tôi thời riêng phần có mấy lời gọi tỏ tấm cảm tình đối với đông vừa qua mà xuân sắp tới. Đông qua, thôi rồi thêm một tuổi chất lên đầu, xây lưng đã thấy giáp năm, trong khoản ba trăm sáu chục ngày biết bao là thay-thay đổi-đổi, nóng lực đua-ganh, tương tranh-cạnh, nẻo lợi-danh, ồn-ào chạy mặt đất. Mà ngành lại thời công-thương ta chưa mấy thịnh, công-nghệ ta vẫn còn kém, ta đối với cái nghĩa cạnh-tranh dựa hồ như đã bám vào một cái giới-hạng eo-hẹp lắm, không thoát-ly ra được. Cớ mà đông qua không lấy gì làm vui, cảm nay vào như năm xưa, trường ngôn-luận đã nay có rộng mở cho ta thả; Nam-kỳ tờ Lục-tỉnh tân-văn đã xuất bản hằng ngày, mà Bắc-kỳ tạp-chí Hữu-Thanh lại ra đời, khiến cho: những việc xảy ra trong xứ quốc-dân đều được hay-biết, nhưng cái nghĩa hữu-ái hợp-quần quốc dân hằng được thấm-thía mà cùng kề vai dâu cật nhau đo vun-bồi nên kinh-tế lý-tài cho xứ sở.

Thế mà: sự thực-hành vẫn chưa thấy gì tăng tiếng lắm, nhưng tưởng cũng chẳng nên vội trách mà khiến cho nàng chi ngã lòng nhau; dương đời vì biết dài song càng bước lần ngày thời có lẽ gì chẳng đến! Đông qua, năm đã cùng mà Đông-Pháp ta còn dư cái vinh-diệu được thấy lẵng xe dấu gót của hai nhà: văn sĩ võ-sĩ, tài trí rền như sấm xuân, ở cách một phương trời sang đến. Hai nhà văn võ ấy là ai? Chính là ông Cựu-bộ Hồng-Mao Lord Northcliffe và quan bộ-Thống Joffre đó. Một ông dùng lấy nét bút mà từng giải được những cái vấn-đề quan-hệ cho thế-giới; một ông đem hết tâm chí đề đối phó cùng những lúc ra tử vào sanh, thét thanh gươm, quyết cậy giọt máu anh-dõng đề tô-điểm giang-san. Cái vinh-hạnh ấy trong xứ ta từ xưa đến nay mới có là một.

Chớ như xuân sắp đến, hoa cỏ hơn hở cười xuân, ở các miếng quê đêm nào đêm nầy đã nghe tiếng người thứ pháo râm nổ đì-đẹt bên tai, toàn cả cảnh dường như vui như mừng, chực rước xuân đến. Ừ, cảnh xuân đẹp thật, hoa xuân tươi thật, thế mà lòng lo đời đi tìm đã biết cái xuân là gì; không những không biết cái xuân là gì mà cực nỗi đối với xuân còn có sự lòng ngổn-ngang, tấc lòng ngẩn-ngơ.

Ôi! mấy lần xuân đến là mấy lần khiến cho nhớ tới tình cảnh xã-hội sau nầy, vì biết: ở vào tối đời cạnh-tranh phải có đổi cũ thay mới, đừng câu-nệ quá mà thành ra trễ-nãy bước đường. Nhưng trong cái lối đổi cũ thay mới, ta lại cần nên truy thấu mới được, vì chưa ắt bao nhiêu cái mới đều tốt cả, mà cũng chớ phụ rằng bao nhiêu cái cũ đều không đáng di-truyền lại cho đoàn hậu tấn để gìn giữ cái quốc-túy cho nhau.

Về tinh-thần của văn-minh, ta nên nghiên-cứu cho tinh-tường, xu-hướng theo, gắn-bó lấy, mà về vật-chất của văn-minh ta cần phải biết có hạt bậu rẻ-rúng đó. Cái cơ tiến-bộ là do ở hai chữ văn-minh mà lãng-trang ra, ta cứ xem ngày các liệt-cường ở trên quả địa cầu tươi ro. Người mình ai cũng đã công nhận rằng hai chữ văn-minh có giá-trị cao-thượng lắm, thế mà phần nhiều chưa có tư-tưởng đặt-biệt hầu truy ra cái giá-trị ấy được cao-thượng là tự bởi đâu. Cớ nên mải thiên lệt về cái vật chất văn-minh, khiến cho càng nghe đến xuân tươi lại càng bắt lo-sợ cho những cái phong-tục tốt, tư-tưởng hay của nước nhà, nhân con yếu rập đưa thói, lòng thiên nhật thoản mà quên chú-trọng đến, làm cho sai-lạt cả đi chăng!!!

Cớ nên nghĩ nỗi ngày xuân sắp đến mình những tự hỏi mình: « Vui xuân hay sầu xuân? » thời cũng không sao đáp được. Rằng: **vui xuân**, mà còn mối lòng vương-vấn, khối óc ngẩn-ngơ thời trót vui sao được; mà rằng: **sầu xuân**, ắt cũng không nhằm lẽ. Chỉ đã vì nỗi tất-bật rập thấy rằng lòng tóc bạc, rồi tự ép mình bước xuống con đò Tạo ly-biệt cõi bất-thường nầy mà sầu cho kiếp sinh, e nỗi mảnh thịt-xương phải cỏ-cây dùi-dập! Phương chi, sắp ở vào tuần mai cười tuyết, chìm gọi đàn, mà cái xuân Nhâm-Tuất nầy lại là xuân đức Khải Định, Hoàng-đế Việt-Nam sang Pháp-quốc, thời chính là trải qua bốn ngàn xuân lẻ, chỉ có xuân nầy thật đáng ghi vào lịch-sử của giống Lạc-Hồng thôi. Tưởng chừng như cái cơ trời cố đưa đoàn dân Nam-Việt vào cảnh quang-minh, vì sau khi đức Hoàng thượng phản hồi, thời tắc đã quang-sai biết bao là công cuộc lợi-ích ở xứ người, hầu giảng-chỉ cho tôi con.

Xuân đến ngàn nầy là tuyệt sắc, tôi đừng nặng-nề xuân mà nên mượn hơi thuy-khí để cùng hô-hào cái chủ-nghĩa đoàn-thể, cùng đạt đến cái mục-đích cạnh-tranh. Còn ngày xuân đã đến, ai ơi rằng tình hôn xuân!!!

Trương-quang-Tiền

VĂN UYỂN

Một đêm buồn một năm.

Gió lòn kẹt cửa lạnh như đồng,
Đánh ngọn đèn tàng rụng mấy bông?
Sự lòng băng-bối,
Một khách tuần-tuần,
Trong khoản cô-phòng;
Đương nghĩ mênh-mông!
Ôi!
Vào cảnh mùa **Đông**
Trời đất mịch-mờ, non tái khóc ròng;
Đêm dài dằng-dặc, gió táp lạnh-lùng
Kìa bầy nhạn qua sông,
Tiếng khóc chầm,
Như não như nùng,
Ai thấu hay không??
Tuồi!!
Thu qua, đông tới **Xuân** về,
Xanh tươi cây-cỏ ngắm càng mê;
Đơn oanh, kèo én rượng cao liện-lể,
Rập-rình lẻ tẻ chào xuân
Như đã cởi rãnh mối nợ nần.
[illegible]
Rồi!!!
Càng bối hối,
Nghĩ đến nỗi xa-xôi.
Gầm trời cuốn lại, hoa trời đem đi
Bao nhiêu cảnh sa . yêu vì,
Nhuộm hồng, tao lục lửa **Hè** hầu sang
Khéo bí-bang, kéo bẻ-bàng!!
Đối lưng nong nảo ruột-gan.....,
Rượu song lạ uống mấy ngàn thuần...ru?
Tôi!
Nỗi oan hận ai, hà thù.,..
Quanh năm rượu gật-gù
Qua ba tưng ấm lạnh dù!
Tiêu sơ chưa vào cảnh mùa **Thu**,
Xanh-rì ngàn dặm cỏ, trắng xóa một vòng cầu
Ngồi sương khóa vẻ y màu,
Cùng đối một đêm thâu,
Nghĩ những dâu dâu.-...
Tâm là giọt sầu
. . . . .U !!!

Lại-thành-Thập
Giáo-viên Cantho—Ville.

Hài đàm

Phải ăn nó

Chủ nợ vào nhà thấy người thiếu nợ đang ăn một con gà rô-ti.
— Bữa nay chú tính trả hay không?
— Thưa! tôi cũng muốn lắm, ngặt nghèo đã chạy túi!
— Ủa! nợ trả không nổi, sao lại ăn gà rô-ti?
— Bác ôi! phải nghĩ rằng: tôi làm thịt nó mà ăn đây, ấy là khuông gạo nuôi nó chớ.

Hòn văn-minh

HÀNH KHÁCH— Chú điên sao? Thấy tôi đưa tay lên thì phải ngừng xe lại cho tôi lên, sao đợi kêu réo mỏi miệng-qua?
SỐP-PHƠ—Lúc cô đưa tay, tôi thấy, song tôi tưởng cô hôn tôi theo cách văn minh chớ.

VÕ-HÀ-NHIÊN

Tin mới

Vụ vay bạc

Về vụ vay 6 triệu bạc ở **Đông-Pháp** [illegible] sẽ thi hành.

Carpentier đánh nữa

Tin Londres ngày 10 Janvier cho hay rằng: Võ-sĩ Carpentier và Kid Lewis đã ký tờ giao ước rằng trong tuần tháng Mars 1922 tới đây sẽ thi võ tại Londres. Bên thắng bên bại gì đều được lãnh mỗi người 1.000 Livres sterling nhằm 52.000 quan mà bên thắng lại được thưởng thêm một số tiền nữa, nhưng chưa định bao nhiêu.

Thán thuật

Giữa cảnh mùa Đông buổi lạt-lài,
Sự lòng khôn nhẽ tỏ cùng ai.
Nước-non riêng thẹn tuồng ăn-ở,
Trời-bể chung cam thói đứng ngồi,
Thúc-bồ anh em đến nợ trước,
Nào-nòng gan ruột thất ngày mai.
Khéo là khuấy-khỏa trang bao-kiệt,
Ghẹo thử cho đủ, phải vậy vay?

LẠI-THÀNH-THẬP

Riêng với bạn Thượng-tân-Thị

Giáo-ngọc— Bake

Gió thổi Long-Giang vợn sóng sầu!
Lối về hồn lạt tăng đêm thâu.
Nơi-nồng cửa Hạnh oanh hoa trước,
Lạnh-lẽo vườn Đào tuyết bữa sau.
Khác nước gởi vốn trăm mối nợ,
Màu sương pha lợt nửa bên đầu.
Hẹn-hò lòng đè cho lòng nhớ,
Giọt lệ anh hùng chảy sáu châu.

L. T. T. tư NGHĨA-THÁI
Giáo-viên— Cantho-ville

Vịnh-Tiều

Lòn cuối chưa quen việc chất yếu,
Rừng xanh ngày tháng đỏ vai tiêu.
Sắp lưng non nội hai vai gánh,
Trở mặt chông gai một lưỡi riều.
Là sách kia ai xuổ tuổi muộn,
Cuộc cờ đây hởi biết năm nhiều.
Tới lui thông thoả miền trăng gió,
Chước sáng dành khi để tiếng Nghiêu

R. Đ. H. L. T.

Ích lợi về sự vét kinh

Vét kinh, thật là một cuộc tổn phí to cho nhà nước, nhưng cũng là một sự ích lợi chẳng nhỏ. Bởi cớ mà trong các kỳ hội-đồng thương thấy xin vét kinh nầy xin vét kinh kia, nhứt là về ruộng đất thời lại cần phải có kinh lắm mới được.

Sinh kế của người mình phần nhiều đều nhờ ruộng rẫy, huê lợi hằng năm tính ra chẳng ít, nhưng [illegible] miệt Hậu-giang nầy, sự làm ruộng có bề [illegible] tiện lắm, không kém bao nhiêu [illegible] vì điều phì địa ốc. Chớ như ở về miệt tiền-giang như các tỉnh Biên-hòa, Bà-rịa, Thủ-dầu-một, Tây-ninh...... thật phải tốn công nhiều lắm nhưng chung cuộc rồi cũng không thấy lợi là bao, ấy bởi đất cằn, khô-khan, cây-cỏ lại thường bị nắng táp nám-xàu, thì cũng mạ lúc mới nẻ đất mọc lên, đã phải đằm sức hết nhiều, tài nào lúc cấy lại được buội to lá rậm.

Ấy vậy mà không còn thấy sót một miếng đất nào không cày cấy, đi đến đâu cũng nhan-nhản những ruộng, có chăng một vài khoảnh bỏ hoang là những đất mả-mồ. Đến như miệt Hậu-giang nầy, xem ngay như đồng Tháp-mười, một vùng đất rộng lớn mút mắt mà toàn là những cây lát mọc đầy, thành ra không trồng cấy gì ra cái điều lợi được. Nói đến việc khai-thác đồng Tháp-mười, thời ai cũng lấy làm một sự khó-khăn quá, vì đồng rộng mênh-mông không thể nào đem nước ra vô được.

Năm nay nhờ có quan Toàn-quyền, nên Đông-pháp đã dự định một số tiền to lắm, để xuất về việc khai-thác mở mang cho xứ sở. **Ấy** vậy trong nhà nước cũng nên thương lấy hạng con dân đang khốn về nỗi sanh nhai có hẹp kia, hầu kịp xuất cho đào kinh thêm, nhứt là kinh Lagrange ở trong miền đồng Tháp mười, để [illegible] đây mà cấy trồng đất làm cho nuôi thân. [illegible] kinh trong [illegible] vì như bắt từ Tân-Châu chạy dài đến hướng đông sông Vàm-cỏ phỏng tính [illegible] 130 ngàn thước [illegible] có lợi to. Vì [illegible] ăn vô chừng 10 ngàn thước thời mỗi đất trồng trà được đến 2.600.000 thước vuông, tính ra 260.000 mẫu.

Một mẫu gặt được trăm gia, mỗi gia nặng 20 ký-lô, 100 gia đến 2 tấn mà 260.000 mẫu thời sẽ nặng đến 520.000 tấn. Cứ như bình thường thời trong 20.000 tấn đã nuôi các nông phu và làm giống mùa tới, còn lại 500.000 tấn có thể xuất cảng được. Lúa bán tối ba chục đồng một tấn thời sự đào kinh ấy thấy lợi cho xứ Nam-kỳ đến (1.500.000$) một triệu trăm ngàn đồng. Kinh ấy muốn

đào phải tốn có ít cũng là 5.000.000 đồng. Thật vậy, số tiền ấy đã là to rồi, nhưng giả thử như còn to hơn, cho đến mười triệu, mười lăm triệu đồng đi nữa mà thâu lợi trong mười năm là đủ, thời tưởng cũng là một dịp ít có lắm.

Chí như mối lợi về thuế vụ, nếu tính cho kỹ ra, thật cũng là một số tiền giúp cho sở thâu một phần to-tát lắm. Cứ cầm bổ một mẫu đóng 2$00 thuế, thời mỗi năm thâu được 520.000$. Không nói về cái lợi xuất cảng trong mười năm đủ đắp vào việc chi phí ấy, mà đến như tiền thuế 520.000$ đã tính trên kia, thời trong kỳ 25 năm cũng sẽ thấy huờn nguyên số bạc 15 triệu lại rồi.

Kết luận: sự đào kinh tại đồng Tháp-mười giúp cho vùng đất Càmau, thuở nay vẫn là miếng lác mọc co lang, không sửa lợi, trở nên một cánh đồng ruộng phì-nhiêu, nhà nước được lấy thuế đã đành, mà cũng nhơn đó để giúp cho hạng nhơn công không chỗ làm ăn, nhứt là di dân Bắc-kỳ vào, thời thật không con gì hay bằng. Công cuộc mà có thành khoảnh được là đều [illegible] sức nhà nước. Vậy ước trông quan Toàn-quyền để ý vào, do thật là có dân vào [illegible] ngày vì đồng Tháp-mười mà [illegible] được, [illegible] thật là một nguồn lợi [illegible] nhà tương lai, các tay nông-nghiệp được cùng nhau [illegible] chiếm giữ.

Ngoại trừ lúa dành để cho dùng, còn mỗi năm bán ra đến một triệu năm trăm ngàn đồng, được ấy há chẳng [illegible] mà không nên ước?

Xem ngay như đồng Càmau và Rạchgiá; trước kia chưa có kinh Quản-Lộ thời đất bỏ trống mà lúc vét kinh rồi một mẫu đất bán từ 50 đến 100$. Tỉnh Cầntho cũng thế, buổi nay được phồn-thịnh về nghề ruộng là cũng do ở kinh Xà-no, kinh Phụng-hiệp đó. Các tỉnh Longxuyên, Rạchgiá, Bạcliêu còn dư cả mấy trăm mẫu đất không cày cấy được, mà chỉ xin có một vài ngọn kinh tưới sẽ thành một vựa lúa to.

Nhưng thế vét kinh tưởng chẳng nên vét ở các khoản đất hoang-vu, không người ở, vì làm như vậy, là chỉ giúp cho các nhà giàu [illegible] có thêm lên, họ khẩn đất ấy cũng [illegible] tiền mà nuôi [illegible] sẽ bán đến năm bảy chục, một trăm đồng một mẫu. Kìa các nơi có người ở, họ còn đang bức-hối vì nỗi thiếu kinh, không thể làm ăn cho thông tiện được. Dẫu hạng dân lực, thế nào cũng ngồi khoanh tay, ngó trời mà chịu chớ không sao dùng sức người để thay-bổ vào được. Ấy vậy sự đào kinh đã cần đến đó, nước được giàu dân được mạnh, còn phương thế nào hơn?

T. Q. Tiến

Vinh diệu nhà Nam

M. Nguyễn-khắc-Vệ là lịnh lang của ông Nguyễn-khắc-Kiên, Cai-tổng tổng Bình-Phước, Tràvinh ở Đại-pháp hồi [illegible], qua giảng tàu Azay le Rideau mới đến Saigòn. Người sang Pháp-du học lúc 11 tuổi đến nay 2[illegible] tuổi đỗ cả hai cấp tiến-sĩ: (docteur en droit et docteur ès-siences juridiques)

Ngày về [illegible] tới đây thời sẽ [illegible] và lịnh [illegible] là M. Nguyễn-khắc-Sự, cử-nhân [illegible] (licencié ès-sciences, ingénieur chimiste) [illegible] xem cuộc đấu xảo.

Đặng tin nầy tưởng không những một nhà Nguyễn-khắc [illegible] mà chẳng cả và tỉnh Tràvinh, cả xứ Nam-kỳ, đến cả người Việt-Nam ta ai cũng lấy làm một cái vinh-hạnh chung cho nước nhà, cho đồng-bào ta lắm. Bổn-quán kính lời mừng quan tiến-sĩ.

Thơ gởi cho em gái

Diêu-Hoàng tiểu-quận

Diêu nương em ơi! khói tàu «Phước-Lợi» đã dần dần chen lấn vào đám mây đen, mà tình của chị vẫn còn xông-pha trên ngàn lượng sóng ở nơi cùi mí nước trời...... Hẳng là:

Bức tranh ly-biệt mây vảng trước.
Giọt nước chung tình sóng khỏa sau

Em ôi! Kối đường của em trong 6 giờ đồng-hồ, nào thỏi nước mênh-mong, nào tỉnh mây chất-ngất; mà riêng em trên một chiếc tàu hỏa, khi lắt-lờ khi rịt-rùng bao nhiêu nông nổi cảnh ngoại đem vô, sầu trong áp ra, pha trảng một bể lòng lênh-láng vô hạng.— Còn nỗi giấc thức chiêm-bao vừa tỉnh, hồi đầu ngó lại con đàng đi về, quanh-quanh quẹo-quẹo trót 15 phút, ngồi trên xe mà tưởng như ai kéo tới trì lui, tiếng dội của móng hai con ngựa lăng vào như nhịp-nhàng, như nhắt-nhở, như hẹn-hò, ngỏn-ngan trong dạ. Nào phải tuồng pha ngàn non nước chi đâu? mà ngăn ta lời về nhà chẳn chớ quá nam quá tháng. Cũng không phải lạ chi đều tang hiệp mà lệ tương-tư dứt-nối khôn nan. Em đáng yêu đáng mến ôi! Thế mà muôn ngàn thương nhớ ở đâu dẫn hiện bày trước mắt bắt lại bên lòng? Âu là cũng do nơi hạng tình của chị em ta đối có phần đặt-biệt vậy đa em a!

Đã là ra thân đi lấy chồng, thì tấm thân mảnh yếu ấy đã về tay người, cái căng kiếp ấy cũng ở nơi người. Lấy mà chồng mà làm hoa mình, thế nên chị cũng không sợ nghĩ rằng: một gia-tình ê-đềm, ở trong khoản 20 mẫu cỏ-thơm đây, ngày nay sắp về còn có em Diêu-Hoàng ta ghé mắt mó tay vào nữa. Ôi! chị không phải bảo em [illegible] theo chị vì chị qua chân trò đời cốt trò-đời diễn nhiều hạp tuồng yêu quí, đáng ghê nên gớm bực lòng bỏ liễu, gái rành những thói tầm thường: quá phải trái-trám phận sự, rồi làm cho thiếu một cái máy sanh con của đời. Tự xét cũng là có tội với xã-hội đấy; [illegible] chị tưởng khi chốn biển trời, nơi góc bể kia kia cũng có một chàng cũng một mối nghĩ mà tiểu lại bọn nhược-chất ta chớ chẳng không. Ư, chắc có, có người tri-kỷ với chị song le mong vì bèo-nước hội-hợp, mong vì khách vui thú ngoài non-sông gặp biết cho nhau. Thôi! đã đành qua một kiếp vô dụng rồi còn chi! Diêu-Hoàng em ôi, ngày hôm nay là ngày thứ ba 17 tây trong khoản tiêu-phòng nầy chị đang ngồi viết thơ cho em, vì quá deo sầu, mà ngòi-hoa bảng-bối nét mực bơ-thờ, thoạt-viết thoạt-ngừng, mải nghỉ-ngợi đều dị-giản cuộc tương-lai của kiếp hai chị em ta. Đột nhiên chị nghe tiếng một cô gái than khóc rầm-rĩ mép tường đông chính là bên nhà của ông T. tiếng kêu vang nghe ra dan-đớn rung sợ vô hồi thì chị đã để ngay gia-linh ông T... hiện diễn một tấn bi-kịch song chưa rõ cái nguyên-ủy và cái kết cuộc của tấn kịch nầy ra sao?

Muốn biết ra sao, chị căng lắng tai, chính thân chú riêng về câu than giọng khóc của cô gái nọ thôi. Diêu-hoàng, em có độ biết cô gái dương gái thân trong máy "Độc ác" nầy là ai chăng? Mà cái máy "Độc ác" chị nói đó là máy gì? Chị tưởng khi em đã rõ rồi, cô gái là nàng N. H. dâu của ông T..., vợ của cậu L..., hai họ sớm vầy vừa độ ba tháng, còn cái máy kia chính là "Lận đờn-bà" vậy. Thỉnh-thoảng chị nghe cô N. H. khóc rằng: «Trời đất ôi! muốn biết được cảnh ngộ khổ tâm của tôi đến bậc nào hoa có trời đất thế làm thân phận tôi thời mới rõ cho. Chàng ôi! đánh đập em chi, đến nỗi mày-mắt máu chảy dầm-dìa-như vầy mà còn chưa vừa lòng chẳng sao? lại mong đốt áo đốt quần lột-trần lột truồng.... Ôi! cha mẹ ở xa-xuôi có tường nông-nỗi cay-đắng của con nơi nhà người chăng?? Trước kia con đã từng dập đầu kêu-vang khóc-lóc xin cha mẹ cũng xét cho thân phận của con, vì con vẫn đã nghe thằng C...., nó thuật những tuồng ác đức thất nhơn của....»

—Cha cha, mầy chưởi tao há?.

—Chết tôi rồi còn gì?

—Ừ, mầy muốn làm nhơn mạng cho tao ư? Tao đá cho mầy ít đá nữa coi có đứng dậy được chăng?

....

....

Diêu-Hoàng em ôi! cô N.H. đã trả rồi một kíp nợ má đào..! Chị viết tới đây nước mắt chị tuông-tuông như xối, khoản trống trên đó, là chị tiêu ba giờ đồng hồ, để tiếm biết sao khi chàng L. đá ủy vợ yếu rồi không nghe tiếng than khóc nữa? Ngày thay, biết ra thì là hồn hoa nàng đã xa lìa xát tục, có lẽ giờ nầy hồn của nàng phưởng-phất theo gió hồ về tỉnh B.H. được mách cho cha mẹ nàng hay đấy.

Em ôi! chị viết nữa khôn khăm vì lòng chị như ngây như dại, chị cố gắn khuây khỏa mà không được:

Thôi, lẽ khi trong ba hôm nữa, chị nguôi dần, cởi dần tấm lòng cay-đắng đối với cái bi-kịch đấy, rồi chị sẽ thuật rõ lại em nghe. Thế nó cũng có một phần giúp ích trong kíp sống của chị em mình.

Cẩn-giang:—Lại-Yến

Sự tích sông Xích-thủy

Tại Bắc-kỳ xưa có tên mục-đồng Hoàng-Chiêu, thường bữa đuổi trâu ra đồng, lúc nào đuổi đi uống nước cũng thấy dưới sông Thần-Khúc nổi lên một con rồng trên có cặp sừng đẹp lắm. Hoàng-Chiêu không lấy thế làm sợ, lại nhảy xuống lội dỡn với rồng ấy, lắm lúc trèo lên đầu ngồi.

Trời vừa tối thời rồng đem chàng vào bờ, hằng ngày như vậy. Đời ấy sự dị-đoan còn triêm-nhiễm vào óc người lắm, nên thiên hạ đều cho rằng bất cứ là ai, nếu đặng cởi rồng thời sẽ là một vị vương-đế. Lúc bấy giờ tại Trung-quốc có một vị quan tên Cao-Biền sành nghề phù-pháp, cứ vỗ hai cây sanh vào tay thời rõ thấu những điều xảy ra ở Nam-Việt. Người biết rằng tại Bắc-kỳ có tên Hoàng-Chiêu cởi được rồng, thế thì chắc chẳng sẽ làm vua, mới sanh bụng tham, vội lấy cốt cha mẹ bỏ vào thùng, rồi từ giả Tàu sang qua Nam-Việt. Đến Bắc-kỳ, người đến kiếm tên mục-đồng bảo giúp giùm một việc ti-tiểu thời người sẽ trọng thưởng. Hoàng-Chiêu vẫn cùng-khổ, nghe dứt lấy làm mừng, bèn vâng cả mọi việc. Lão quan ấy không cậy chi khác hơn là cậy đem cái thùng cốt đã nói trước kia, máng vào sừng rồng ấy.

Hoàng-Chiêu vâng dạy, thế mà vì cha mẹ Cao-Biền không phải giống vương-đế, nên cho hay tên mục-đồng cỡ máng nhưng rồng cũng cứ vùng-vẫy mãi không chịu. Lắm lúc lại làm cho chàng phải té xuống. Cao-Biền trông thấy, tấc lòng như nấu như nung, nhảy xuống chém rồng ấy đứt làm hai, máu chảy lấp sông, hoà với nước thành ra màu đỏ. Ngày nay nước tại sông Xích thủy (Fleuve Rouge) ở Bắc-kỳ đỏ chói luôn, sự tích là do đó.

(Lược dịch báo Tây.

T

Hai đám cưới trọng thể tại Bắc-kỳ

M. Bạch-thái-Tòng con trai của ông Bạch-thái-Bưởi, chủ hảng tàu tại Bắc-kỳ đã vầy duyên hôm ngày 11 Janvier 1922. Lúc cưới có một chiếc phi-thoàn bay từ Hà-nội đến Văn-Điển tỉnh Hà-Đông là nhà đàng gái. Làm lễ xong, M. Bạch-thái-Tòng cùng vợ lên phi-thoàn trở về. Lúc dọc đàng có những lời chúc mừng vanh hình con bướm ở trên không thả xuống. Trong bao nhiêu miếng giấy ấy có những văn vần của một vị đại-thần thi-nhân đặt ra, kỳ ai lượm được các miếng có biên phần thưởng vào đấy thời sẽ đến hãng Bạch-Thái ở quai Clémenceau (Hanội) số nhà 110 mà lãnh.

Một phần thứ nhứt		20.$00
Hai «	nhì, mỗi phần	15. 00
Ba «	ba «	10. 00
Bốn «	tư «	5. 00

.˙.

Cô Hoàng-thị-Lý, lịnh ái của quan Tổng-đốc Hoàng-trọng-Phu (Hànội) mới kết duyên cùng M. Hồ-đắc-Diệm em của hoàng-hậu Việt-Nam, lịnh lang của quan Tạo-tác bộ Thượng-thơ (Ministre des Travaux publics) tại Huế. Quan Tổng-đốc có thiết tiệc rất trọng-thể, các quan Langsa và Annam đến dự rất đông. Bổn quán kính mừng cho nhà Bạch-Thái và quan Tổng-đốc Hà-Đông.

Nghỉ một kỳ

Số AN HÀ 249 kỳ 2 Février tới đây nhằm ngày mồng 6 tháng giêng Annam không xuất bản, vậy có lời kính tỏ, để chư vị biết cho. Đến ngày *9 Février* mới đăng tiếp.

An-hà-Báo

THỜI-SỰ

Giá bạc

Thứ sáu....ngày	20	Janvier..	6 $50
Thứ bảy...ngày	21	Janvier..	6 50
Chúa-nhựt..ngày	22	Janvier	id
Thứ hai...ngày	23	Janvier	id
Thứ ba....ngày	24	Janvier	id
Thứ tư....ngày	25	Janvier	
Thứ năm..ngày	26	Janvier	

Giá lúa

Lúa chở đến nhà máy mỗi tạ 100 kilos là:

Thứ sáu ngày	20 Janv..	3$55 à 3$73
Thứ bảy ngày	21 Janvier.	3 60 à 3 90
Chúa nhựt ngày	22 Janvier	id
Thứ hai ngày	23 Janvier	3 55 à 3 75
Thứ ba ngày	24 Janvier	id
Thứ tư ngày	25 Janvie	
Thứ năm ngày	26 Janvier	

Saigòn

VỤ LUCIEN HẬU

Vụ M. Lucien Hậu bị bắt hôm 23 Janvier 1921 (năm rồi) về vụ lấy vé quốc-trái của hãng bạc Đông-Pháp thời ngày thứ hai rồi là 16 Janvier 1922 tòa đại-hình đã xử. Giấy quốc-trái ấy cộng cả thảy là 31.300 quan tiền lời; có quan Trạng-sư Vabois bào chữa. Tòa kêu án thầy 7 năm cầm cố, 100 quan tiền va và 100$ bồi thường về sự thiệt hại cho sét-tri.

XIỆT PHILLIS

Xiệt Phillis đã từ giã Saigòn chiều ngày 17 Janvier 1922, xuống tàu Jules Ruelli đi Nam-vang.

ĐIẾM LANH QUÁ

Chiều ngày 17 janvier rồi, một thằng điếm ăn mặc giống như bồi, đi lối rạp hát, mướn xe ngựa đi đến bến đò, đường cô lại Thủ-thừa. Nó nói với tên đánh xe rằng vợ nó đau, còn chờ nó ở bên kia sông. Giá cả trả xong, chạy đến bến đò. Lúc xe ngừng, tên đánh xe không thấy xuống, ngó lại thời thấy nó ngồi run, tuồng như đến cữ rét. Nó lại móc tuổi đưa cho hai cắt biểu đi đò qua bên kia sông rước vợ nó vì nó tới cữ rét lạnh quá, không thể đi được. Tên đánh xe tin lời, cứ việc đi, lúc qua kiếm không đặng ai, trở lại bên nầy sông thời xe ngựa với bộ hành đã tiêu theo cữ rét đâu mất. Kìm đã thèm rồi đi cớ.

Giađịnh

ĐÁ GÀ

Ngày 14 Janvier rồi, tin báo cho săn-đầm Giađịnh hay rằng có cả sáu chục người tựu lại đá gà tại đám đất ở Trường-Nhị (Gòvấp) Săn-đầm đến thời thấy bốn chục người trong một cái nhà lá. Họ chạy hết nhưng cuốn sổ biên tên mấy người cá và tiền cá bị lấy được. Hai con gà chết tầm tại trường, hai con nữa bị vít nặng. Chủ trường gà là tên Nguyễn-văn-Ngọc kêu Võ-văn-Ba, cũng kêu là [illegible] bị bắt về tội chứa.

Đá gà cũng phạm vào tội cờ bạc, vậy các ông ở nhà quê hay chơi gà nên biết lấy.

Về vụ Vân-Nam

Tin Hanoi ngày 16 Janvier 1922 cho hay rằng về vụ rối tại Vân-Nam (Bổn-quán có lược thuật kỳ trước) thời đám tăng ông Ma'ortigue đã đưa lên đường tại *Yi-leang* sớm mai ngày 13 Janvier. Có các viên giúp việc phòng lãnh-sự, các quan Langsa và ngoại quốc đưa rất đông. Lính sánh-đá bắt được tám tốp ăn-cướp bố tù, ông Gilbertas đến nhìn được, nên xử bắn lập tức.

Cáirăng

CHỆC ĐỨC BẠC GIẢ

Đêm 10 janvier 1922 rồi, lối 9 giờ bếp và lính tuần hiệp với hương chức làng đến tại căng phố của Phan-thị-Đẩn bắt một toán ba tên chệc đúc bạc giả. Bắt đặng hai tên chệc, hai mẹ con thị-Đẩn, đồ tang và 136 cắt giả đã đúc rồi, còn hai tên chệc nữa đã thoát khỏi.

Tin mùa màng

Từ ngày 16 đến 31 Decembre 1921

Barja—Lúa sớm gặt rồi, lúa mùa khởi sự gặt trong tổng An-phú-Tây, An-phú-hạ, An-phú-thượng và Phước-hưng-hạ, lúa muộn trổ đã đều. Giá lúa bình thường 1$00 và cao 2$00 100 ký-lô.

Long-xuyên— Lúa mùa trổ đều, giá lúa bình thường từ 3$10 đến 3$90, gạo từ 5$20 đến 7$10 100-ký lô.

Cantho—Năm nay cũng như các năm, về quận Phụng-hiệp lúa tiêm nhiều. Sự hư hao bao nhiêu, chờ đến trổ bông rồi mới biết. Giá lúa 3$50, gạo 7$00 100 ký lô.

Hàtiên—Lúa sớm gặt gần rồi. Nhờ mấy đám mưa hôm trước, lúa [illegible] tốt lắm. Giá lúa 3$20 đến 5$00 và gạo từ 8$10 đến 9$00 100 ký lô.

Rạchgiá—Lúa sớm gặt rồi hết. Lúa ba trăng mới khởi sự gặt trong [illegible] tổng, xem thế rồi trước [illegible] Thầy [illegible] tổng Kiên-Tương cho hay rằng nhiều làng bị lúa tiêm, vì bởi dứt mưa sớm quá. Giá lúa từ 3$20 đến 3$30 và gạo từ 7$ đến 7$50 100 ký lô.

Travinh— Trong quận Bàn-đa lúa bị cào phá.

Giá lúa thường từ 3$30 đến 4$00, gạo từ 5$50 đến 6$70 100 ký lô

Province de Canthơ

Lời truyền rao

Rao cho các chủ ngựa biết rằng con mòng cũng rất hại.

Bịnh truyền nhiểm cho loài thú tiếng Langsa kêu là «Surra» là một bịnh lợi hại có một nơi cỏi Đông Pháp. bịnh ấy hay lây trong địa phận nhứt là lúc người ta chở ngựa đến nơi xứ mình, lúc mình mua thú, hay là người ta đem đến một thú mà bị truyền nhiểm về bịnh ấy. Các người có ngựa phải cho có ý mà biết chút ít về bịnh ấy đặng để phòng ngừa cho khỏi mang lấy bịnh phải chết như vậy. Hãy nêu e bịnh ấy. Bịnh này thường mỗi năm hay sanh ra lúc tuáng bảy là khi mòng có nhiều.-Sở cho thuốc thú một đều cẩn thận tầm kiếm cho thấy mỗi bịnh nguy hiểm ấy đặng làm cho tiệt chẳng lây ra nữa được.

Cơ bịnh truyền nhiểm.-Bịnh ấy sanh ra bởi nơi loài độc trùng rất nhỏ; như vậy độc trùng ấy có thể loài rất nhỏ con sanh sảng ra nhiều được trong các mạch máu thú, độc trùng ấy do theo các chỗ dấu mòng deo cắng mà vô mạch máu thú, bởi thế nên ngựa này bị thì lây qua ngựa kia liền.

Một con ngựa mà bị truyền nhiểm làm hại cho các ngựa ở nơi xứ đó, một thú mà có bịnh có trên nhiều muôn loài độc trùng nhỏ ấy loài dòc nho này làm cho ngựa mất máu, ít lâu mất máu thôn mòn lâu ngày phải bỏ thây.

Dấu chi biết sự đau.-Chẳng thế chi biết đặng bịnh nhiểm này trong mấy tuần bàn sơ, vì vậy nên bịnh này rất lẹ. Một con ngựa coi bề ngoài còn mạnh khoẻ, chủ bắt đi kéo xe sang khắp nơi, không dè ngựa mình bị bịnh ấy, đi nơi nào thì lây cho ngựa nơi đó. Khi biết được ngựa mình đau thì ngựa các nơi cũng đồng đau một thể. Bởi thế nếu nó ngựa nào mang bịnh ấy phải giết bỏ đi cho rồi vậy thì nó mới tiệt được.-Nếu mà mình cần dùng mua ngựa, hãy lập tức đem ngựa mình mua cho quan thầy sơ thú xem tại con ngựa mạnh hay là đau. Nếu ngựa mạnh thì quan thầy cho đem về nuôi một lát, đau, có bịnh thì ngài bảo đập chết bỏ. Bịnh này cách đôi ba tuần mới thấy ngựa mất sức nơi mục nơi bụng và cẳng, làm cho ngựa yếu hết sức lực phải chết. Tư có cập kim chẳng có thuốc chi mà chữa bịnh ấy cho hiệu nghiệm.-Một cách rất tiện là nếu mình có thấy ngựa ở nơi khác cơ đến đất xứ mình này thì đi đến quan thầy cho thuốc thú mà cho ngài hay, vậy thì tiện lắm.

Nay rao

NGHĨA-LỢI

«AU GAGNE PETIT»

Rue du Quai — CANTHO-*Ville*

TRẦN-ĐẮC-NGHĨA *Propriétaire*

CÁO BẠCH

Kính lời cho quí vị đặng tường, tôi mới dọn một tiệm ở đường mé sông Châu-Thành Cầnthơ.

Đồ văn phòng:

GIẤY MỰC, SÁCH VỞ CHO HỌC TRÒ DÙNG,

THƠ, TUỒNG, TRUYỆN, SÁCH.

THUỐC VẠN-LINH-TẾ (thuốc bá chứng)

THIÊN-THÀNH-CHÍ-KHÁI-HOÀN (thuốc ho)

THIÊN-LÝ-NHÃN (thuốc nhỏ con mắt)

VỎ VÀ RUỘT XE HƠI, XE KÉO VÀ XE MÁY, hiệu "**Bergougnan**"

ĐỒ PHỤ TÙNG THEO ĐÈN ĐIỂN.

TRÀ HỘT BẮC-KỲ

vân.....vân......

Giá nhẹ và chắc-chắn.

Như tại tiệm thiếu món chi, thì tôi sẽ vui lòng kiếm mua giùm nơi khác cho quí vị luôn luôn.

Xin quí vị chiếu cố.

Nay kính,

Cách đề bao thơ và mandat:

Monsieur **Trần-đắc-Nghĩa**

Chủ-nhơn tiệm NGHĨA-LỢI (***Au Gagne Petit***)

Cantho-Ville

Chào quan tân trạng

Bổn quán đặng tin rằng tại tỉnh Mytho mới lập thêm một văn phòng trạng sư, của quan Tợi-sự tòa phúc án Saigòn là ông Dartiguenave mới hồi hưu, làm chủ.

Ông Dartiguenave là một vị thương quan gồm đủ tài trí, có danh trong lục châu, nên chắc sao ai ai nghe tin lành cũng đều vui mầng.

Bổn quán cũng nghe chắc rằng ông cựu Trưởng-toà Nguyễn-tấn-Thuận, Quản-lý nhà hàng Hậu-giang tại Mytho lãnh giúp việc coi dấu phòng cho ngài. Bổn quán xin kính ít lời mầng và chúc cho hai thầy trò đặng vạn sự tấn phát

Các nhà buôn nên mua

Tại nhà in Hậu-giang có bán tấm bản biên các cách thức gởi thơ từ và gởi hàng hóa, (Tarifs d'affranchissement des correspondances) hoặc phải dán bao nhiêu cò, hoặc phải gởi cách thế nào cho trúng theo luật lệ nhà thơ. Mỗi tấm giá 0$.25 phụ thêm 0.$10 tiền gởi

Vị nào muốn mua xin viết thơ cho M. Trần-đắc-Nghĩa Tổng-lý ấn-quán An hà Cầnthơ

Tiệm khắc con dấu

VÀ MẠU LÂM — TRẦN-DUY-BÌNH GRAVEUR SAIGON — LÀM THIỆT KỲ

Kính trình cùng quí khách đặng rõ tiệm tôi trước ở số nhà 85 đường *Catinat* và số 130 đường *Pellerin*, nhờ ơn lục châu chư quân tử chiếu cố thì công nghệ của tôi đã thạnh hành bấy lâu nay

Vậy tôi dã dọn lại số 96 cũng đường *Pellerin* vẫn chuyên nghề khắc con dấu đồng, cao-su, bản-đồng, bản đá cẩm thạch để mộ, có bán đủ các thứ con dấp Tây gởi lại, như là *Dateur, Numéroteur, Folioteur. Composteur, etc*v...v.. bán đồ phụ tùng theo cuộc con dấu giá rẻ đồ tốt mà làm mau, có in *Catalogue* để gởi cho quí khách nếu quí khách muốn cần dùng kiểu nào thì xin gởi thơ cho tôi lấy Catalogue lựa kiểu mà dùng tôi sẽ hết sức làm cho vừa ý các quí khách. TRẦN-DUY-BÌNH

Graveur— 96 Rue Pellerin— *Saigon*

Quảng tài Thạnh

Tiệm đóng ghe và sửa ghe

ở bên kia sông gần cột giây thép *vàm* CẦNTHƠ

PHỤNG-CHIỂU— cũ gần

Kính cùng quí vị đặng tường, nay tôi mới lập một trại đóng và sửa ghe eo đầm ụ và bè tiện bề đưa và kéo ghe.

Tiệm tôi cũng có bán các thứ cây cưa đủ thước tất mà tốt giá lại nhẹ hơn các nơi.

Chủ tiệm này biết lễ nghi của người Annam nên tiếp rước quí vị vừa lòng luôn luôn chủ tiệm này khi trước có làm chủ sự tiệm cưa hiệu là Quảng-tài-Lợi, thì ai ai cũng biết rằng người ấy biết chiều hiếu đãi sĩ bực nào

Xin quí ông quí thầy có cần dùng mua cây cùng đóng hay là sửa ghe đến tiệm Quảng-tài-Thạnh thì rõ.— Cái xin quí-thầy thương.

Nay kính cáo.

Loi rao

Cho người muốn lập hảng sửa máy

Có người muốn bán 1 cái máy tiệng sắt tour một cái cán khoan (perceuse) và một cái lò bằng sắt forge. Ba món đều là đồ mới chưa dùng đến, chớ không phải đồ cũ.

Giá định không mắc

Muốn mua xin do nơi

M. TRẦN-ĐẮC-NGHĨA.

Quản-lý ấn quán An-Hà và An-Hà-Báo

CANTHO VILLE

CÓ BẰNG CẤP CỦA HỘI ĐẤU XẢO MỸ-NGHỆ HANOI BẰNG KHEN

DIPLOME DE MERITE- EXPOSITION DES BEAUX ARTS DE HANOI 1923

Cordonnerie — Chapellerie — Tonkinoise

GRAVURE SUR MÉTAUX ET MARBRE

NGUYỄN CHÍ HÒA

83 Rue Catinat ***Saigon***

Kính cùng QUI-VỊ đặng rõ. Tiệm tôi có 30 thợ BẮC-KỲ giỏi ĐÓNG GIÀY, LÀM NÓN theo kiểu ÂU-CHÂU kim thời. GIÀY đóng bằng DA-TÂY hết. NÓN làm bằng CÂY-MÓP thiệt nhẹ, lợp NỈ-XÁM, BỐ-TRẮNG VÀ BỐ-VÀNG đủ kiểu. Tôi cũng có thợ KHẮC CON-DẤU ĐỒNG VÀ CHẠM MỘ-BIA ĐÁ CẨM-THẠCH ĐỂ MẢ. Tôi đã BÁN-SĨ ở LỤC-TỈNH thiệt nhiều, đã có nhiều vị rất tin cậy và khen ngợi NÓN VÀ GIÀY của tôi làm thiệt kỹ cang và giá lại rẻ hơn chỗ khác nữa. Tôi cũng có BÁN GIÀY-HẠ DA LÁNG GIÉP DA-LÁNG VÀ NHUNG đỏ màu GUỐC BẮC-KỲ SƠN-ĐEN QUAI-NHUNG QUI Vị xa xin viết thơ về thương nghị tôi sẽ hồi âm lập tức có giá BÁN SĨ riêng thiệt rẻ xin chư tôn chiếu cố cho việc buôn bán của ĐÔNG-BANG ta được thạnh lợi trong lúc cạnh tranh này tôi hết lòng cảm ơn.

NGUYỄN-CHÍ-HÒA, Kính mời

Hai thứ thuốc hay

Thuốc «THIÊN-THÀNH CHỈ-KHÁI-HOÀN» là một thứ thuốc vị khí ôn-hòa chẳng luận già trẻ, đàn-ông đàn-bà mới ho, hoặc ho lâu, ho lao, ho ra máu ho có đàm, ho sản hậu, dùng nó trong vài ngày thì thấy giảm liền. Chẳng biết bao nhiêu người đã dùng rồi, đều gởi thơ đến khen ngợi cả ằng cùng. Cách dùng thì khi mua thuốc sẽ có gởi toa cho cứ do theo đó.

Giá bán hộp nhỏ 5 miếng......0$30

Hộp lớn 10 miếng......0.50

—.˙.—

Thuốc «THIÊN-LÝ-NHÃN» cứu bịnh mù Thuốc dùng toàn sữa cọp mà luyện chế ra. Lắm người mù đã trên năm sau tháng mà khi dùng trong tuần lể thì thấy sáng như thường. Thuốc nhỏ vào đã ngừa và mà lắm. Cách dùng đã biên vào trong toa, khi mua sẻ gởi theo với thuốc.

Giá-bán: Mỗ ve....0$30

Mỗi chục 10 ve

Ve lớn...1$00

bằng 4 ve nhỏ

Xi rắng coi chừng thuốc giả—cứ đề thơ cho M. ***Trần-dac-Nghia*** Quản-lý Ấn-quán An-Hà Cầnthơ thời thuốc gởi lại

Tiệm thợ bạc

CỦA M. CAO-VĂN-HY

10ᵉ Boulevard Bonnard—Saigon

Tiệm này có bán đủ các thứ đồ nữ trang theo kiểu kim thời, xinh đẹp khéo lạ vô cùng, những là: vàng vòng, chuổi hột, hoa tai, cà-rá, giây chiền, neo xuyến v.v. kiểu chạm rất nên huê dạng.

Xin các bà, các cô hãy đến xem thử một lần thì biết.

Nay kính

Cao-văn-Hy cẩn khải.

Thạnh-Phát Cantho

Tiệm Thạnh-phát mới dời về đường Kinh-lấp (Cầnthơ) có bán đủ các thứ hàng Tây, hàng Tàu, hàng Bắc.

Lãnh Bắc đen láng áo, rộng khổ từ 6.$50 tới 7.$00 một áo.

Lãnh Bắc đen (lãnh quấn) trơn và bông có thứ hẹp khổ có thứ rộng khổ từ 6$ tới 7.$50 một cây 2 quấn;

Xuyến, địa hột gà từ 8$ tới 9$ một cây 2 áo;

Lụa cổ đỏ đen từ 12,$00 tới 14$ một cây 5 quấn có dư;

Lụa quynh anh đen từ 8$ tới 9$ một cây 5 quấn có dư;

Sa hột đen từ 8$ tới 9.$50 một cây 3 áo dài;

Satin, cẩm nhung, nhung màu và nhiều món hàng lạ;

Mền lớn nhỏ đủ cỡ, đủ thứ.

Nón nỉ, nón trắng, giày hạ, giày tây đủ kiểu.

Đèn tây lớn nhỏ nhiều thứ.

Giép quai da quai nhung, giép con nít, tốt và giá nhẹ hơn các nơi (mua về bán lại sẽ tính giá riêng

Hàng tôi nhuộm tại Cao-lãnh (*Sadec*) không hề trổ, điệu láng và chắc tấm.

Tiệm tôi có trữ nhiều thứ bố may mùng rất đẹp, giặt không hề chạy. Mỗi cây bề dài 20m50, bề ngan 0m80:

Thứ nhứt ==6$ một cây

Thứ nhì ==5$ một cây.

Mua từ 10 cây sấp lên thì được trừ tiền huê-bông 10%. (một trăm bớt mười đồng.

Qui khách có dịp đến Cầnthơ, tôi kính mời ghé tiệm tôi chơi cho biết, vị nào ở xa muốn biết giá hàng xin viết thơ thì tôi sẳng lòng định giá hát hoặc gởi giẻ coi làm kiểu (*échantillons*)

Còn mua thì tôi gởi theo nhà thơ, đem đóng tiền mà lãnh hàng. (*Contre remboursement*).

NGUYỄN-VĂN-XƯƠNG

Chủ nhơn cẩn-bố.

OAN TRUYỀN NGỌC-HẠNH

(Lụy vì tình)

par

Trương-Quang-Tiền

(TIẾP THEO)

Trước kia tôi có nói, lúc ra đến ga Saigon, Tư Đặng biết thấy chị hai Tư, với sai Ngọc chạy vào tiệm mua đồ........ đó chính lúc thấy âm mưu, bảo chị Tư dời rương, đem thẳng về Chợlớn. Chí như cái rương đem lên cân, chở thẳng ra **Phan-Thiết**, mà buổi này mở ra đó là rương giống in kiểu rương kia, cho đến ống khóa, trước-sau, hai cái xem y như một.

Việc đã tỏ rõ như gương, là từ buổi sơ ngộ cho đến lúc ra đi, lúc nào thấy cũng cố ý đoạt cho được số bạc của Ngọc, cớ nên không những thấy lấy được kiểu rương, kiểu ống khóa mà thôi; thậm chí áo quần nào khăn giày nhứt thiết món gì của nàng có, thời thầy cũng mướn thợ hoặc may hoặc đóng cho giống ý, tấc một lời là nếu người bất ý không ngờ, thì ắt phải lầm ngay rồi đấy. Quả vậy, Ngọc cũng lầm, lầm cho đến nỗi lấy áo quần ra thay, mặc vào, mà không rõ là đồ mượn kiểu.

Nhắc lại, lúc nàng nghe Tư-Đặng nói bấy nhiêu lời, thời hạng xuất triêm thân, ngả xiểu trên giường mệt đuối. Giây lâu nàng tỉnh lại, mơ-màng như giấc chiêm bao, chăm mắt ngó thấy, thình-thoản lại hỏi rằng: chẳng hay việc bạc tiền lúc này mình mới nghĩ sao? thế nào mình cũng quyết cho tôi đem dạ tham gian, mà vội quên phức những lời biển hẹn non thề, giải đồng khăn-khách kia sao? Tôi không cho rằng: số bạc một trăm ngàn đồng ấy tôi không thấy, tôi cũng không bụng dạ nào mà điên đảo rằng: không phải ở tay tôi niêm phong vào hộp, giữ khóa, gắn keo, nhưng tôi có một điều là xin mình hãy nghĩ đến cùng, của chồng là của vợ. Lý nào lạng tình phương sanh-kế, lại nhẫn tâm làm việc khốn nạn, và lại việc xảy đến như vầy, thật tôi cũng tối mắt bưng tai, tức tối máu muốn trào ra họng.

Phân vừa dứt tiếng, Ngọc dậm cẳng nghiến răng, than trời nghe in-ỏi. Thế mà Tư-Đặng có mảy chi lay-động đến lòng chăng? Không! thấy vẫn cứ trơ như đá, vững như đồng lại tỏ sắc mặt bất bình, ra tuồng giận dỗi. Rằng: Khéo thời thôi, khuyên đừng nhiều tiếng. Kìa lũ trộm cướp giữa tòa, bắt có bằng tra đủ cớ, thế mà chưa ắt cho nó tự hỏi bảo minh khai; huống nữa là việc mới đến nỗi này, chưa, chắc chưa đến mặt quan, nên thấy gì là đen trắng. Có lẽ mình còn đợi đến mặt quan, mình còn đợi cho luật pháp buộc-rằng, đời thế mới cam ngữa cổ.

Ấy vậy trước kia, lúc tôi quá yêu mình mà phải chịu đến nước, thời nay há lại chẳng vì chỗ hi-vọng của mình mà theo cho tột việc sao? Hi-vọng của mình ở đâu? chính là ở nơi câu tôi mới nói dứt kia, câu: còn đợi đến mặt quan, còn đợi cho luật pháp buộc-rằng, đời thế...

Tưởng chẳng cần nhiều tiếng lắm lời, cuộc đời đã vậy thôi thời vậy, mình hãy chịu khó cùng tôi lên đến bót, nhiều hậu vào tận mặt quan, mới rõ ngay gian hai lẽ.

Ngọc nghe đến đó, giọt châu tầm tã ướt tràng, không phải sợ mà khóc, ấy là vì tôi phận hẩm duyên, tức tối trách thầm thợ Tạo. Nàng nghĩ, thật nghĩ đã cùng không biết lấy lời chi phân đặng. Rằng không thời chưa tiện mà rằng có cũng ngặt-nghèo, vì biết số bạc tám chục ngàn còn lại túi mình đây vẫn là bạc có gốc, bạc gởi cho chủ phòng ngủ Saigòn hãy còn chứng cớ. Thế mà còn một trăm ngàn đồng của thầy giao cho mình đây mới tính sao, vì rõ ràng chìa khóa ở tay mình, sự mất này chỉ có lòng biết cho lòng, chỉ như kéo lý ngay ra, chả tưởng luật quan chẳng vị.

Ôi! nếu luật quan chẳng vị, thời không những bạc của mình phải bồi lại cho người mà rồi cái thân mình đây, đời với thằng tôi ngay to thế chịu sao cho nổi! Ngọc nghĩ đã bấy gan, tôi chánh nét mặt đáp rằng: Xin mình tưởng đến tôi chịu thương bồi. Cho hay số bạc ấy không phải về tôi, nhưng cũng chưa biết đã về ai mà cơ. Tôi thương đây là vì danh giá, không nở để phận phụ nhưng thương cũng khôn, dể số trăm ngàn, tưởng cho tám phần mười tám chục ngàn đồng, chẳng tiếc mình có không?

— Ấy! nếu nói rằng vì danh giá thì tự nhiên hòa ra tôi vô phận. Dầu phải tám chục ngàn hay bao nhiêu nữa tôi cũng vui lòng, thế mà chẳng lấy tiếng vu phận này, thật cũng lấy làm quá. Vậy xin mình đừng cãi nhiều tiếng, cứ cùng tôi đi đến mặt quan, nhiều hầu rõ ngay gian; vì phải sống phi lý, lịch trên đây chẳng thương, tôi cũng cam lòng chịu.

Ngọc biết thế không xong, còn có sự kêu vang, rồi việc thấy mới thâu lấy tám chục ngàn, nhưng còn nói năng lời lắm tiếng.

(Còn nữa)

An Phong

Bijouterie-soieries de Chine et du Tonkin
CAOLANH

Kính trình cùng lục châu Quí khách đặng rõ: tiệm tôi mua bán hơn năm năm bán ròng hàng tàu, nhứng là vân xuyến lãnh nhiều, cùng là hàng vườn, nhuộm đen diệu làng thật tốt, không hề trổ tói chắc ý, vì tôi mua bán đã lâu, nên tất hết sức lựa chọn thợ nhuộm, nhuộm tốt và hớt chăm tốt, nên các nơi khác đồ cẩm châu, hoa tứ các, cũng xa lục soan bắc thảo, lục soạn thương hảo đều có đủ thứ, còn hàng bắc nhứt, hàng không thể bì kiệp hàng đen của tôi, và giá: tôi bán lại rẻ. Còn đồ mặc tráng như the, lương-lược đủ thứ, tôi lãnh tại Hà-nội, như quí khách muốn mua vật chi dùng xin gởi thơ đến, thì tôi sẽ gởi đồ lại liền, như vị nào muốn mua nhiều mà bán, tôi tính giá rất nhẹ, hàng tôi gởi *contre remboursement*.

Cao-lãnh: Nguyễn-xuân-Trước
Cẩn bạch

TIỆM *Trương-văn-Hạnh*
Sadec

Có bán xe máy mới và đồ đồ phụ tùng, xe máy và sửa xe lãnh thấp mướn đồ [illegible] theo cuộc quan, [illegible] tạn tế, xy văn, [illegible], ba tào, khăn lau bàng chiếu tây và khăn bông tốt thượng hạng, bán sỉ và bán lẻ vỏ ruột xe máy hiệu Michelin, giây hàn [illegible] đủ có đúng theo kiểu kim thời. Quí ông ở xa muốn mua đồ phụ tùng xe máy, thì gởi thơ cho tôi. Tôi sẵng lòng kỷ lưỡng mà gởi contre-Remboursement nghĩa là đóng bạc nhà thơ mà lãnh đồ và tôi cho giá đồ phụ tùng in sẵng bằng chữ quốc-ngữ (Prix courant)

Trương-văn-Hạnh.
Cẩn khải.

Có bán
Võ xe thượng hạng
HIỆU Pneus Bergougnan

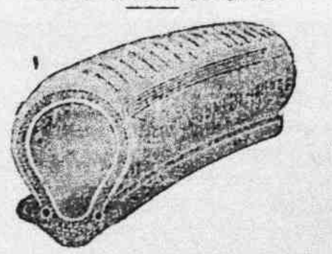

Võ xe kéo mỗi cái giá là	8$00
Ruột xe kéo mỗi cái giá là	2, 50
Võ xe máy mỗi cái giá là	2, 80
Ruột xe máy mỗi cái giá là	1, 60

Ai muốn mua xin do nơi M. Trần-đắc-Nghĩa. Quản lý Ấn-quán An-hà Cầnthơ

Hỡi bạn thanh niên

Muốn làm đàng săn đục hãy xem truyện LỜI RƯỢU PHONG HIỂN.

Chuyện có ba [illegible] ở [illegible];
Giá mỗi cuốn là .... 0,$30
Ai mua nhiều [illegible] hơn 20 [illegible]
Có trữ bán tại Ấn-quán An-hà Cầnthơ và tiệm Bát-hưu-Hoa Cầnthơ.

Quyển Tứ tụng thể lệ

Quyển tứ tụng thể lệ là một quyển sách tối hữu ích cho những người có việc kiện thưa đến tòa, càng hết hãy những người làm dân nhà nước. Sách này có tuân Luật [illegible], [illegible] và sự kiện [illegible] đặt và [illegible], về án [illegible], án toàn [illegible] và [illegible], sự [illegible] và tra xét trong việc [illegible], [illegible] và, đại-pháp, [illegible] đồ tạp vật, sự hào [illegible] tương, sẽ sự giản thảo...v.v. [illegible] không [illegible] thể kể hết.

Sách [illegible] quyển Võ-văn-Tường định [illegible] và [illegible] DUFILHO [illegible] do nên mà làm rất nên.

Giá mỗi quyển.......1$30
Phụ thêm tiền gởi 0,24.

Xin để thơ cho M. Trần-đắc-Nghĩa
Quản lý Ấn-quán An-hà Cầnthơ

HÃNG HẬU GIANG
vốn đặng 1.000 000 $

Hãng này của Langsa và Annam hùn vốn lập tại Cần-thơ. Có trữ đồ các thứ hàng hóa vật dụng. Nói tắc một điều là tại Saigon có món chi thì trong hãng này cũng có.

Bán sỉ và bán lẻ. Giá rẻ mà hàng tốt

Cũng gởi hàng cho các xứ xa; ai mua món chi xin viết thơ ngay cho hãng, thì Hãng sẽ gởi hàng lập tức

Xin quí vị đến xem Hãng chơi thì rõ

Có trữ bán:

Rượu rơm hiệu Stella
Làm ròng bằng mía.

Có bán lẻ, bán sỉ và cho lãnh về mà lại khỏi trả tiền trước.

TRẠI THỢ MỘC, CHẠM VÀ CẨN HIỆU
Nguyễn-long-Thao
TẠI CHỢ LAITHIEU (ĐƯỜNG COLONIALE)

Sáng tạo gần 10 năm rồi, từng thạo nhiều kiểu khéo léo.

Có đóng sẵng và bán đủ các thứ bàn ăn: dài, vắn, tròn vuông khéo lạ. Tủ áo trơn hoặc có kiến soi 1 mặt, 2 mặt, tủ thờ trơn cẩn, tủ để sách và để rượu. Bàn viết, bàn rửa mặt cùng bàn salon trọn bộ. Ghế trường kỷ, ghế ngồi nhiều kiểu Vàng có một tạo liền chưng ngựa tượng, chưng tiền, hoặc chưng với đồi Bồn tiêng sơn mai và cẩn. Khay, hộp chưng đèn, dài kỳ.

Những món kể trên đây dụng bằn cây danh mộc: Trắc, gõ, cam'xe mà đóng chế kiểu kim thời.

Kính mời quí ông quí bà muốn mua hay là đặt món chi tại tôi sẵng lòng làm theo vừa ý. Trại tôi cũng có lãnh làm [illegible] thành vọng cẩn chạm sơn thếp

Nguyễn-long-Thao
Chủ nhơn kính cáo

Nhà ngủ và nhà hàng bán cơm tây
HIỆU: TÂN-PHÁT-LỢI
ở đường Bd Maspéro gần cầu tàu lục Tỉnh (SÓC-TRANG)

Kính thỉnh quới khách nếu có việc đi Sốc-trang tới ở dương xin dừng bước ghé lại nghỉ nơi tiệm của tôi: Có phòng ngủ tinh vi khoản khoát, lại có quạt máy và đèn điển; tắc một lời là đủ đồ cần tôi có bán các thứ rượu [illegible] nấu lại càng kỷ lưỡng vì cứ do theo cách Vệ-Sinh.

Còn như khách có muốn cần dùng cơm Annam xin cho tôi hay trước một giờ thì tôi cũng sẵng lòng làm cho vừa ý.

Xin Quới-khách chiếu cố đến, tôi lấy làm thâm cảm.

Chủ nhơn: Tư Cảnh kính mời.

Khương thới dit Trần-văn-Gòng

178 180 Rue Angtuong 178 180.

Tiệm tôi có làm đồ nữ trang (Bijouterie) để bán, và có bán những đồ phụ tùng xe hơi, xe máy và xe kéo xin kể ra sau đây:

Kiểu vàng, neo, chuỗi, bông, cà rá, đồ làm đủ thứ Dầu xăng sên (essence-Shell) dầu máy (huile pour automobiles) mỡ bò để máy xe hơi và xe máy (graisse pour automobiles) đá thắp đèn xe hơi (carbure) vỏ ruột xe hơi hiệu (Michelin et GOODRICH et GOODYAR) vỏ ruột xe máy hiệu (Michelin và Hutchinson) vỏ xe kéo hiệu (Michelin) thứ hai bố (2 toiles thứ ba bố 3 toiles).

Xe máy hiệu (hơi rồi) PEUGEOT ALCYON và HERCULE), có bán đồ dầu mỡ (cuillit) hơi chải đầu đủ thứ và đồ đàn bà (DAME) giày tây giày annam dầu thơm xà bông (savon) phấn dồi mặt mua bên tây lại (Commande en France)

Rượu Champagne, rượu chác đỏ và trắng mua bên tây lại (Vin blanc et rouge)

Xe hơi hiệu (OVERLAND 4 places) Moteur Canot 8 H.P et 8 H-P, Máy Canot 18 mã lực và 8 mã lực (CAMION) 2 tonnes, xe Camion hai tôn. Máy bơm nước (Pompe Hélice pour eau) Canot đóng sẵng rồi.

Đồ bắc kỳ, ghế xít đu, chế tò nẻ, đồ máng nón và đồ máng áo (dercuse, porte manteau, porte Chapeau. Chaise thonet).

Xà bông bắc kỳ (Savon noir) và nước hôi rượi [illegible] (Phèn dìa bóng đèn khí (Ampoules électriques) 220 volts.

Những đồ phụ tùng xe hơi, hiệu (Ford Dodge Overland.)

Những đồ [illegible] sỉ và bán lẻ, các ông các bà có cần dùng xin gởi thơ đến tôi sẽ mau mau lập tức gởi (Contre remboursement) đến chỗ.

Nay kính

Chủ nhơn: TRẦN VĂN GÒNG
Bijoutier PHNOM-PENH

Cáo bạch

Có bán cây viết "PORTE PLUMES À RÉSERVOIR" ngòi viết bằng vàng thiệt cao "PLUMES EN OR CONTRÔLÉ" 14k không sét không mòn Cókhâu (AGRAF) một đầu thì bút viết, còn đầu kia thì viết chì PORTEMINE); có phụ thêm 1 hộp nhỏ đựng năm cộng chì để thay. Cây viết này nếu gìn giữ xài mười năm không hư.

Xin đừng tưởng rằng cây viết này giống theo cáng viết năm cắt, một đồng của khách

Mua về, nếu xài không đặng không xứng đáng với đồng tiền thì trả lại Bổn hiệu sẽ trả y tiền lại đủ Giá một cây là (có hộp có Comptegoutte

giá 4$50

Mua nguyên lố về bán lại càng tính giá nhẹ hơn nhiều.
Cũng có trữ bán mực stylographique bleue black thứ tốt.

ve một giá 0$50

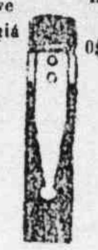

Nhà in Hậu Giang CANTHƠ

Hỡi Đồng-bang

Trong xứ ta có lò đặc một thứ rượu ngon lắm kêu là RHUM STELLA làm ròng bằng nước mía

Ta nên mua rượu này mà uống, vậy mới là tỏ ý binh vực cái mối lợi trong xứ ta đó.

Rượu RHUM STELLA cây giá đã rẻ mà uống lại nên [illegible] Mua uống rồi mới biết.

Muốn mua xin do nơi HÃNG HẬU GIANG CANTHƠ, Saigon, Mytho TRAVINH

SOCIÉTÉ des SUCRES ET RHUMS
Cantho Cochinchine

Vậy mối lợi càng ngày về ay đồng chưởng

Tôi chịu lãnh

Tôi chịu lãnh cất nhà, phố, bán đá, cát Núi Sập chở đến tại bến. Lãnh mua và bán lại các vật dụng, như đồ nữ trang, giấy cầm đồ, đồ cổ trong nhà quần áo hoặc mới hoặc cũ, tắc một lời là: những món nào mà quí vị hết muốn cần dùng, thì xin đem đến tôi mà thương nghị.

Tiệm tôi ở gần nhà việc Tân-an (Cần thơ) có bán đủ các thứ thuốc tây trị các chứng bịnh và đồ cần dùng theo cuộc vệ-sinh.

Vậy kính mời quí vị, nếu có việc xin cứ cập đến nhau, gọi là chẳng phụ lòng người đồng bang trong bước đường thương mãi.

LÊ-KIM-ĐÀNH
(Cantho ville)

XIN-LƯU-Ý

Kỳ làm *ARMAND-BEHIC* chuyến rồi đây, tại **ENTREPÔT DE VINHLONG** có lại những hàng hóa như sau này:

Trái táo riêm-đương (*Pruneaux fourrés glacés*)

Từ hộp một kilo, nửa kilo và phần tư kilo. Thật là thổ sảng của nước Langsa, gia vị chế ăn ngon lắm, bổ và nên cho mấy người bệnh đau mới mạnh dùng lắm, rất quí, cái hộp làm rất chín chiên và khéo vô cùng.

Xe máy "ALCYON" và *HERCULE*.

Đồ phụ tùng xe kéo như là: Bánh-xe, nhiếp-xe, tum-xe, vỉ xe, cảm và dạng vân vân.

Cả thảy giá bán y với các hãng lớn Saigon, mà lại có khi rẻ hơn nữa.

Xin chư tôn quan cố, mà giao tiếp cùng nhà này một chuyến, sẽ biết người từ tế, chiều đãi thế nào.

Chủ nhơn: Nguyễn-thành-Diễm
Cẩn khải

La-văn-Trọng
CANTHO

Bán sỉ và bán lẻ các sắc hàng tơ lụa hàng Tây, hàng Tàu, lãnh, xuyến nhuộm tại Caolãnh, Hàng Bắc-kỳ.

Lương, băng, xuyến, the, lụa v..v...

Lãnh rộng may áo giá từ 6$50 tới 7$50 một cây.

Lãnh hẹp mỗi cây hai quần giá từ 6$00 tới 6$50.

Vải may mùng trắng và ngộ lắm một cây 20m40 khổ 0m80 một cây may được một cái mùng bề dài 2m00 bề ngang 1m60 chừa cửa 0m80 giá từ 5$00 tới 6$00 một cây.

Mền tây bằng lông chiên nhiều cỡ lớn nhỏ giá từ 5$00 tới 20$00 một cái.

Dù dờn bà các thứ màu, hột-gà, tiếm là cây, nu, trắng giá từ 2$40 tới 3$40 một cây. Cũng có nhiều thứ dù đờn ông.

Có nhiều thứ *satin* đen và màu, may áo dài rất đẹp giá từ 14$00 tới 20$00 một áo dài.

Nón nỉ *feutres* và nón *casques* đủ kiểu giày *bottines* đen, vàng, hoặc hai màu giày hạ, dép Bắc-kỳ. Đủ thứ đèn tây chưng đá, chưng đồng, đèn *manchon*.

Chư quí khách ở xa muốn lấy kiểu hàng (*échantillon*) hỏi giá, hoặc muốn mua món chi, cứ viết thơ cho tôi thì tôi sẽ tính giá thiệt nhẹ, vì đã có giá riêng tính cho [illegible] mắc bao giờ.

Hàng gởi theo cách lãnh hóa giao ngân (*Contre remboursement*).

Nếu gởi tiền trước thì sẽ được trừ tiền huê hồng 2%, về cái phần tiền trả trước đó.

Gởi thơ để: *La-văn-Trọng*
ĐườngKinh-Lấp
Cantho

Muốn mua mật ong

Ai có MẬT ONG muốn bán mấy lạ xin do nơi Bổn quán
An-quán An-Hà Cầnthơ

MỸ KÝ
TRƯƠNG NGỌC-GIU Propriétaire

Tiệm họa chơn dung và khắc con dấu ở đường Turc. số 16, ngang nhà hàng Mollet — SAIGON

Kính cáo cùng chư Quới-khách đặng hay, tiệm tôi có khắc con dấu bằng đồng, bằng mủ thung, bằng cây—có chạm bằng đồng, cũng chạm nhãn hiệu—có làm mộ bia chạm bằng đá cẩm thạch, có thợ họa chơn dung, nhắm hình người mà vẽ: vẽ bằng dầu sơn vô bố vẽ nước thuốc màu, hay là bằng mực tàu, hoặc bằng viết chì than—họa biển, bản, tranh sơn thủy—theo rạp hát—khắc hình chơn dung vô bản đồng, bằng đá cẩm thạch để theo mộ bia trăm năm cũng chẳng phai—có thợ chạm các thứ cây danh mộc.

Như Quới-Khách nào muốn hỏi giá tiền về món chi xin gởi thơ cho tôi, tôi sẽ gởi cáo-bạch (Catalogue).

Trương-ngọc-Giu. Cẩn khải.

Một việc khá lắm

Có quan Giám đốc Quesnel sẵn lòng muốn bán hai sở ruộng của ngài, ở tại Tháp-mười Mỹtho, sở thứ nhứt được 46 mẫu, ở dựa mé kinh, sở thứ nhì được 246 mẫu, ở dựa mé kinh lớn kêu là kinh Tổng đốc Lộc, kinh này vàng mới vét lại lớn lắm, bề ngang chừng 40 thước nên tiện bề chở lúa ruộng lắm, và như muốn chở lúa thẳng lên Chợ-lớn đi ngã sông Vaico cũng dễ lắm.

Hai sở ruộng ấy đều là đất thuộc tốt lắm, chẳng còn phải tốn công khai phá chi nữa hết; lại sẵng trong đất có mươi ba cái dìa, cá rất đại lợi. Có một sở đất khác kế cận với hai sở ruộng nói trên đây, chừng 300 mẫu, nguyên là của hiện Spenlet đã lọ nhà nước lịch thâu lại ca có lẽ trong một ít lâu sẽ [illegible] giá bán

Hai sở ruộng của quan Giám đốc Quesnel, huê lợi mỗi năm chừng 12 or 15 ngàn giạ

Ai muốn mua hai sở đất ấy xin gởi thơ cho quan Giám-đốc Quesnel tại Saigon, hay là gởi cho sở Nhựt trình An hà Cầnthơ mà thương nghị, và đem bản đồ coi thì rõ

Đồng hồ hiệu LIP

Đồng hồ mà người ta hay kiếm mua là đồng hồ hiệu ***LIP***

SAO VẬY?

Vì máy nó tốt lắm, nó chạy đúng, chắc và lâu hư, khỏi tốn tiền sửa mãi như các đồng hồ khác

SAO NỮA?

Vì nó là hiệu Langsa và giá nó rẻ lắm.

THIỆT KHÔNG?

Mua thử một cái đồng hồ [illegible] là hỏi thăm những người đã có sắm đồng hồ hiệu ***LIP*** *thì biết.*

CÓ TRỮ BÁN TẠI:

Hãng LES GALERIES DE L'OUEST *là hãng* HẬU GIANG DƯƠNG HÀNG **Saigon, Mytho Cantho và Travinh**

Tại nhà in Hậu-giang

Nhà in Hậu-giang từ buổi tạo sáng đến nay trót năm năm, nhờ chư quân tử lục-châu chiếu cố nên nay mới thạnh phát. Hiện nay thấy thợ tính cả ba bốn mươi người, máy sắm thêm đủ cả. Chư vị muốn cần dùng đặt thiệp số, giấy viết thơ, lòng sách, bất cứ món nào, bảo hiệu cũng sẵng lòng làm cho vừa ý.

Có bán sách:

Kim-túy tình từ	1.$20
Kim-toạch kỳ duyên	0.80
Truyện Kiều tâm liệt nữ	0, 30
Trò chơi	0, 50
Tuần tra pháp lệ	1, 20
Đồng âm tự vị	0, 40
Khuyến sĩ ca	0, 20
Hứa tơ nguyệt	0 10
Ngũ-phụng-Lầu	0 20
Sách Thương-dụng	2, 00
Sách giúp cho hương chức có quyền thi hành như trường tòa	3, 00
Tuồng kim Thạch kỳ duyên	0, 80
Tự điển, sử ký v. v.. không thể kể hết	

Có in [illegible] các kiểu Catalogue có hình, như: đồ phụ tùng xe máy, các thứ đèn, đồ dùng trong nhà và đồ ăn bàn (vaisselles), nhiều clichés đủ lắm, giấy [illegible] hình 6/2×9;9×12;14×18, nước thuốc rửa hình.

Máy viết hiệu "Smith Premier" [illegible] máy viết hiệu Victor [illegible]

Bán giấy tại định [illegible] hết cả mọi [illegible] các ngài muốn trả tiền hay trả [illegible] cũng [illegible]

Nay đã nhái buổi giúp nhau, [illegible]

Trần-đắc-Nghĩa
Quản-lý Ấn-quán-An-hà Cầntho
cẩn cáo.

Le Gérant: TRẦN-ĐẮC-NGHĨA
Certifié l'insertion ci-contre
Le Gérant,
[signature]

Cantho, 26 Janvier 1922
[signature]

Vu et autorisé la publication
Cantho, le 2 Février 1922
L'Administrateur
[signature]

CANTHO — IMPRIMERIE DE L'OUEST